

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Οι Ορθόδοξοι Κινέζοι υποφέρουν λόγω ελλείψεως ιερέων

Μετά την έκδοση του βιβλίου «Η Ορθοδοξία στην Κίνα» ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας μιλώντας στην ιστοσελίδα Vesti.ru διηγήθηκε την ιστορία και την πορεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στη χώρα.

— Σεβασμιώτατε, σήμερα οι Ρωμαιοκαθολικοί και Προτεστάντες, οι οποίοι διαμένουν στην Κίνα, κάνουν λόγο για την αύξηση των πιστών εξαιτίας μεταστροφών των ντόπιων. Σε ποια κατάσταση ευρίσκονται οι Ορθόδοξοι πιστοί;

— Το 2010 συμπληρώθηκαν 325 χρόνια της Ορθόδοξης παρουσίας στην Κίνα. Η πρώτη εμφάνιση της Ορθοδοξίας στο Πεκίνο οφείλεται στους αιχμάλωτους Ρώσους Κοζάκους του φρουρίου Αλμπαζίν. Με αφορμή αυτή την επέτειο ακριβώς έγινε η έκδοση του μοναδικού βιβλίου «Η Ορθοδοξία στην Κίνα», όπου περιγράφεται η γέννηση και η διαμόρφωση του Ορθόδοξου πολιτισμού στον κινέζικο χώρο.

Από την αρχή του 18 αιώνα έως το 1917 η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας έστειλε στην Κίνα 20

πνευματικές ιεραποστολές. Το κύριο μέλημα αυτών ήταν το κήρυγμα Ευαγγελίου του Χριστού και η πνευματική καθοδήγηση των Ορθόδοξων πιστών. Ταυτόχρονα η δράση αυτών των αποστολών περιελάμβανε την εκμάθηση της γλώσσας, τη μετάφραση των λειτουργικών κειμένων, τη μελέτη του πολιτισμού, της ιστορίας και του σύγχρονου βίου του Κινεζικού λαού. Με τα έργα τους οι Ρώσοι ιεραπόστολοι συνέβαλαν σημαντικά στη ρωσική σινολογία.

Στην αρχή του 20 αιώνα η Ορθόδοξη Εκκλησία της Κίνας δεν είχε μόνο ένα πολυάριθμο κινεζικό ποίμνιο, αλλά και Κινέζους κληρικούς και ακόμα Επισκόπους. Στο τέλος του 1956 η Ιερά Σύνοδος της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας αποφάσισε να την ανακηρύξει αυτόνομη και το 1957 χειροτονείται σε Επίσκοπο ο πρώτος Προκαθήμενος της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας και αυτός ήταν ο Επίσκοπος Πεκίνου Βασίλειος Σουάν. Όμως μετά τον θάνατο του Επισκόπου Βασιλείου το 1962 και στη συνέχεια του Επισκόπου Σαγκάης Συμεών το 1965, οι οποίοι, να τονίσουμε ιδιαίτερα, χειροτονήθηκαν σε Επισκόπους στη Μόσχα από αρχιερείς της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας κατόπιν συγκαταθέσεως της Κρατικής Διοικήσεως θρησκευτικών υποθέσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Κίνας στερήθηκε της πνευματικής καθοδήγησης των Επισκόπων, ενώ υπό τις συνθήκες της «πολιτιστικής επανάστασης» η ζωή της παρήκμασε.

Σήμερα στο έδαφος της ΛΔΚ υπάρχουν Ορθόδοξες κοινότητες στο βορειοανατολικό μέρος της Κίνας, στην Αυτόνομη Περιφέρεια Σινζιάν-Ουϊγκουρ, το Πεκίνο, τη Σαγκάη και τις άλλες πόλεις. Πολλές κοινότητες δεν έχουν ούτε ιερείς, αλλά ούτε και Ναούς. Οι Ναοί υπάρχουν μόνο στο Χαρμπίν, το Λαμπνταρίν, το Ουρούμτσι, το κούλντζε και το Τσουγκουτσάκ. Η Ορθοδοξία αναγνωρίζεται ως θρησκεία της ρωσικής εθνικής μειονότητας σε ειδικές αυτόνομες περιοχές του Σινζιάν και της Εσωτερικής Μογγολίας, και στην επαρχία Χαϊλουντζιάν.

Σήμερα οι Ορθόδοξοι πιστοί της Κίνας υποφέρουν λόγω ελλείψεως ιερέων και τακτικών ακολουθιών. Ως Μητέρα Εκκλησία η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας ενδιαφέρεται για την επαναλειτουργία της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας. Κατά την παρούσα φάση η Εκκλησία μας είναι πρόθυμη να παρέχει καθολική βοήθεια στους Κινέζους πιστούς και κυρίως να συμβάλει στην ανάδειξη των Κινέζων ιερέων.

Με υπόβαθρο την αύξηση του αριθμού των Ρωμαιοκαθολικών και Διαμαρτυρομένων οι Ορθόδοξοι πιστοί με παράδοση πάνω από 300 χρόνια, δυστυχώς στερούνται προς το παρόν του ομαλού εκκλησιαστικού βίου. Και αυτό δε συμβάλει καθόλου στην αριθμητική τους αύξηση.

— Πως εξελίσσονται οι σχέσεις ανάμεσα στην ηγεσία της ΛΔΚ και το Πατριαρχείο Μόσχας στο θέμα της ομαλοποίησης της θέσεως της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας στην Κίνα;

— Η Ρώσο-Κινεζική διμερή συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει ένα σημείο σχετικά με την ανάπτυξη του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των κορυφαίων θρησκευτικών ομολογιών της Ρωσίας και της Κίνας, ευρίσκεται στη φάση της πρακτικής υλοποίησης. Έτσι, π.χ. τον Νοέμβριο 2009 η υπό την ηγεσία μου αντιπροσωπεία του Συμβουλίου για τη συνεργασία με θρησκευτικούς οργανισμούς παρά τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία συμπεριελάμβανε εκπροσώπους του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, κατόπιν προσκλήσεως της Κρατικής Διοίκησης θρησκευτικών υποθέσεων της ΛΔΚ επισκέφθηκε την Κίνα. Πραγματοποιήθηκαν συνομιλίες για την ανάπτυξη της Ρώσο-Κινεζικής συνεργασίας στον θρησκευτικό τομέα σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσεως για την υλοποίηση των διατάξεων της Συμφωνίας για τις σχέσεις καλής γειτονιάς, φιλίας και συνεργασίας μεταξύ της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τα έτη 2009-2012. Ως αποτέλεσμα της επισκέψεως υπογράφηκαν μνημόνια αλληλοκατανόησης και κανονισμού της συνεργασίας καθώς και της ενδεχόμενης φοίτησης των Κινέζων φοιτητών στις θεολογικές σχολές της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας.

Τον Σεπτέμβριο 2010 η αντιπροσωπεία της Κρατικής Διοίκησης θρησκευτικών υποθέσεων της ΛΔΚ, κατόπιν προσκλήσεως της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας, επισκέφθηκε τη Ρωσία όπου γνώρισε από κοντά τις θεολογικές σχολές Μόσχας και Αγίας Πετρούπολης για να προσδιορίσει τον τόπο σπουδών για φοιτητές από την Κίνα. Ελπίζουμε ότι οι Κινέζοι θα έρθουν φέτος στη Ρωσία για σπουδές.

Παρά το Συμβούλιο για τη συνεργασία με θρησκευτικούς οργανισμούς παρά τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για τις σχέσεις με την ΛΔΚ στον θρησκευτικό τομέα. Ελπίζουμε ότι η δράση αυτής της ομάδας θα συμβάλει ειδικά στην ομαλοποίηση της θέσεως της Ορθοδοξίας στην Κίνα. Υπάρχουν ήδη και τα πρώτα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας. Έτσι η Κινεζική πλευρά χορήγησε άδεια σε ιερέα από τη Ρωσία να τελέσει την πασχαλινή ακολουθία για Ρώσους αποδήμους στον Ιερό Ναό Αγίας Σκέπης του Χαρμπίν. Ελπίζω ότι η πρακτική επισκέψεως από τους ιερείς της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας των Ορθοδόξων κοινοτήτων της Κίνας, όπου προς το παρόν δεν υπάρχουν δικοί τους ιερείς κατά τις ιδιαίτερα σημαντικές εορτές, όπως είναι η Ανάσταση και τα Χριστούγεννα, θα εφαρμόζεται στο περαιτέρω και θα απλωθεί και σε άλλες πόλεις. Στην πανήγυρη του Ιερού Ναού Αγίας Σκέπης του Χαρμπίν οι Ρώσοι και οι Κινέζοι πιστοί προσευχήθηκαν από κοινού κατά την ακολουθία, την οποία τέλεσε ο πρεσβύτερος κληρικός της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας ιερέας Μιχαήλ Βαν.

Επίσης για Ρώσους πολίτες σήμερα ιερείς από τη Ρωσία τελούν ακολουθίες στον χώρο των διπλωματικών αντιπροσωπειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο Πεκίνο, δηλαδή, στον αναστηλωθέντα Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, και στη Σαγκάη. Επαναλειτούργησε η ενορία Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στο Χονγκ Κονγκ. Υπάρχουν παρεκκλήσια στο Σεντζέν, το

Γκουαντζόου και το Μακάο, όπου τελούνται οι ακολουθίες για αλλοδαπούς.

— **Προγραμματίζεται η ίδρυση ενοριών της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στο Ταϊβάν.**

Αν ναι, πότε;

— Το 1949 στο Ταϊβάν έφτασαν οι Ρώσοι μετανάστες από τη Σαγκάη και το Σιντζιάν. Με την πρόσκληση αυτών το 1957 το Ταϊπέι επισκέφθηκε ο Αρχιεπίσκοπος Ειρηναίος από το Τόκιο, ο οποίος τέλεσε λειτουργία σε ένα ιδιόκτητο σπίτι. Το 1958 στο ίδιο σπίτι στεγάσθηκε ένας προσωρινός Ιερός Ναός προς τιμή του Αγίου Προδρόμου. Ο κ. Ειρηναίος όπως και οι υπό τη δικαιοδοσία του ιερείς επισκέπτονταν τακτικά το Ταϊβάν. Μια φορά το Ταϊπέι επισκέφθηκε ο Αρχιεπίσκοπος Ιωάννης Σαχοφσκοί.

Σήμερα στο Ρωσικό Προξενείο του Ταϊπέι καταγράφηκαν περίπου 300 Ρώσοι πολίτες. Προς το παρόν η Ορθόδοξη Ρωσική Διασπορά εκκλησιάζεται σε ενορία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, αλλά ο Έλληνας εφημέριος δε γνωρίζει τα Ρωσικά και δε μπορεί να καλύψει πλήρως τις ποιμαντικές ανάγκες των πιστών μας.

Τα επίσημα κείμενα που διέπουν τις σχέσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, τονίζουν ότι τόσο η Ρωσία, όσο και η Κίνα ακολουθούν πολιτική της «μίας Κίνας», αλλά τηρουμένης της μιας πολιτικής θέσεως τα μέρη δεν εμποδίζουν ο ένας στον άλλο την ανάπτυξη των οικονομικών, πολιτιστικών και άλλου είδους σχέσεων με το Ταϊβάν. Η Ταϊβανέζικη πλευρά εκφράζει προθυμία συμβολής στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας στην ίδρυση της ενορίας. Όμως είναι νωρίς να μιλάμε περί συγκεκριμένων προθεσμιών.

— **Τι γίνεται με τους Κινέζους ιεροσπουδαστές, οι οποίοι σπούδασαν στις θεολογικές μας σχολές;**

— Επί σειρά ετών η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας παρείχε δυνατότητα φοίτησης σε πολίτες της ΛΔΚ, που θέλησαν να σπουδάσουν θεολογία στις θεολογικές σχολές Μόσχας και Πετρούπολεως. Όμως μέχρι πρόσφατα οι πολίτες της ΛΔΚ, οι οποίοι έτυχαν θεολογικής μόρφωσης στη Ρωσία, δε μπόρεσαν να συνεχίσουν τη διακονία τους στους Ορθοδόξους Ιερούς Ναούς της Κίνας εξαιτίας ελλείψεως ενός Πανκινεζικού Ορθόδοξου Οργανισμού. Ελπίζω ότι σήμερα, με υπογραφή της συμφωνίας παροχής θεολογικής μόρφωσης στη Ρωσία, για Κινέζους φοιτητές ανοίγονται νέες προοπτικές.

— **Υπάρχουν στη ΛΔΚ «Κινέζικες» ενορίες, όπου οι ακολουθίες τελούνται στα Κινέζικα; Οντως υπάρχει αυτή η ανάγκη;**

— Κατά το παρόν στην Κίνα υπάρχουν περίπου 15 000 Ορθόδοξοι πιστοί. Οι περισσότεροι από αυτούς μένουν στο Πεκίνο, στη Σαγκάη, στην επαρχία Χαϊλουντζιάν, τις αυτόνομες περιοχές Σιντζιάν και Εσωτερικής Μογγολίας. Η Αυτόνομη Ορθόδοξη Εκκλησία της Κίνας έχει μόνο δυο ιερείς, οι οποίοι είναι 87χρονος ιερέας Μιχαήλ Βαν Τσουανσέν και 83χρονος πρωτοδιάκονος Ευάγγελος Λου Γιαγφού. Σπάνια εξαιτίας της σεβασμίας ηλικίας τους μπορούν να τελούν ακολουθίες ακόμα και στα Κινέζικα, ενώ η ανάγκη αυτών των ακολουθιών είναι ολοφάνερη. Υπάρχει μεγάλη προσέλευση των Κινέζων πιστών σε αυτές τις σπάνιες ακολουθίες.

— Πείτε μας παρακαλώ για το πρόγραμμα μεταφράσεων στα Κινέζικα της γραμματείας που αφορά τη χριστιανική διδασκαλία της πίστεως. Τι έχει μεταφρασθεί και τι είναι μέσα στο πρόγραμμα για το αμέσως επόμενο διάστημα;

— Τα τελευταία χρόνια με τις προσπάθειες της αδελφότητας των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στο Χονγκ Κονγκ πραγματοποιούνται μεταφράσεις στα Κινέζικα των ορθοδόξων προσευχηταρίων, της πατερικής καθώς και της θεολογικής, της ασκητικής και της ηθικής γραμματείας. Ανάμεσα σε αυτά είναι «Ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας» του Αγίου Νικολάου του Καβάσιλα, «Εμπειρία οικοδόμησης της εξομολόγησης» του Αρχιμανδρίτη Ιωάννη Κρεστιάνκιν, «Σιλουανός ο Αθωνίτης» του Αρχιμανδρίτη Σωφρονίου Σάχαρωφ, το μνημειώδες έργο «Η πορεία της ρωσικής θεολογίας» του πατρός Γεωργίου Φλοροφσκυ, το έργο «Η χριστιανική παράδοση» του γνωστού θεολόγου Γιαροσλάβ Πελικάν, το δοκίμιο «Αλήθεια και Κοινωνία» του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη, δυο συλλογές διαλέξεων του καθηγητή Σεργίου Χορούζι σχετικά με την ορθόδοξη παράδοση και άλλα. Το Ταϊβανέζικο Πανεπιστήμιο Φουετζίν κυκλοφόρησε στα Κινέζικα το βιβλίο μου «Περί προσευχής». Επίσης μεταφράσθηκαν προσευχές και εκκλησιαστικές ακολουθίες (μέρος του ημερήσιου λειτουργικού κύκλου, ακολουθίες της Αναστάσεως και των Χριστουγέννων). Αλλά έχουμε να κάνουμε ακόμα πολλά.

— Πως οικοδομούνται οι σχέσεις με την Κωνσταντινούπολη όσον αφορά τις ενορίες στην Κίνα;

— Το 2008 με την απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως η Κίνα υπάχθηκε στη δικαιοδοσία της Μητροπόλεως Χονγκ Κόνγκ, η οποία επίσης συμπεριέλαβε και μερικές χώρες της Νότιας Ανατολικής Ασίας. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας με λύπη δέχθηκε αυτή την απόφαση, η οποία πρώτον, λήφθηκε μονομερώς, άνευ της γνώσεως των Ορθοδόξων πιστών, που διαμένουν στην Κίνα, και δεύτερον, διότι περιφρονεί τα δικαιώματα της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας. Η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας δήλωσε το απαραβίαστο των κανονικών ορίων της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας και ενέκρινε τη διατυπωμένη παλαιότερα στη δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας θέση επί του θέματος.

— Κατά τη γνώμη σας, για την ομαλοποίηση της καταστάσεως, πόσοι Ιεροί Ναοί, ιερείς και ενορίες χρειάζονται στη ΛΔΚ σήμερα;

— Ο προσδιορισμός του αριθμού των Ιερών Ναών στην Κίνα αποτελεί εσωτερική υπόθεση της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κίνας. Αυτός πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ποιμνίου, το οποίο σήμερα απαρτίζεται όχι μόνο από τους πολίτες της ΛΔΚ, αλλά και τους ξένους που ανήκουν στο Ορθόδοξο δόγμα και προέρχονται από τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Λευκορωσία και άλλες χώρες. Όμως είναι γνωστό ότι το 1956 στην Κίνα υπήρχαν περίπου εκατό Ιεροί Ναοί, ευκτήριοι οίκοι και ιεραποστολικοί σταθμοί.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/55887/>